

บทที่ 3

โครงสร้างรายได้ และหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ การกำหนดอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้ประเภทต่าง ๆ และการได้รับจัดสรรเงินรายได้จากรัฐบาล นอกจากนี้ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีที่มาจากกฎหมายต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2548 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเอง และรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล ซึ่งรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเองประกอบด้วย รายได้จากภาษีอากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ อากรฆ่าสัตว์ อากรรั้งนกนางแอ่น และรายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้เบ็ดเตล็ด และรายได้อื่น ๆ ส่วนรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลนั้นประกอบด้วย รายได้จากการจัดสรรภาษีอากร ได้แก่

ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุราและเบียร์ ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม และรายได้จากการจัดสรรเงินอุดหนุน โดยโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ก) ซึ่งประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในตาราง 3-7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ของกรุงเทพมหานครจะเห็นได้ว่า รายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้ มีสัดส่วนสูงที่สุด ประมาณร้อยละ 58-59 รองลงมาคือ รายได้จากเงินอุดหนุน ประมาณร้อยละ 21-23 และรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ประมาณร้อยละ 17-19 รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้นั้นพบว่า รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 26-29 รองลงมาคือ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ประมาณร้อยละ 10-11 ส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ได้แก่ รายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดินมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 10-13 ดังแสดงในตาราง 3

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ของเมืองพัทยาจะเห็นได้ว่า รายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ มีสัดส่วนสูงที่สุด ประมาณร้อยละ 53-55 รองลงมาคือ รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้ ประมาณร้อยละ 35-39 และรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ประมาณร้อยละ 7-8 รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้นั้นพบว่า รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 24-27 รองลงมาคือ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ประมาณร้อยละ 9-10 ส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ได้แก่ รายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดินมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 4 ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 3

โครงสร้างรายได้ของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549-2551

ประเภทของรายได้	ปีงบประมาณ				(หน่วย: ล้านบาท)
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ	2551
1. รายได้ที่ต้องเงินจัดหาเอง	10,726.92	17.72	12,119.42	18.86	13,331.52
1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ต้องเงินเก็บเอง	8,497.84	14.04	9,422.35	14.67	10,367.68
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	7,789.26	12.87	8,644.01	13.45	7,509.66
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	162.68	0.27	179.02	0.28	198.69
1.1.3 ภาษีป้าย	542.67	0.90	596.50	0.93	656.23
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	3.23	0.01	2.82	0.00	3.10
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	1,255.07	2.07	1,596.42	2.48	1,754.72
1.2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	680.40	1.12	891.06	1.39	978.73
1.2.2 รายได้จากทรัพย์สิน	244.98	0.40	269.16	0.42	296.12
1.2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค	23.61	0.04	26.67	0.04	29.34
1.2.4 รายได้เบ็ดเตล็ด	306.08	0.51	409.52	0.64	450.53
1.2.5 รายได้อื่น	974.02	1.61	1,100.66	1.71	1,209.12
2. รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้	35,599.79	58.82	37,933.59	59.04	40,788.13
2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	17,733.48	29.30	17,339.51	26.99	18,267.63
					26.40

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเภทของรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
2.2 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	1,797.32	2.97	2,806.89	4.37
2.3 ภาษีสุราและเบียร์	716.93	1.18	760.66	1.18
2.4 ภาษีสรรพสามิต	1,770.45	2.93	1,782.89	2.77
2.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	6,405.10	10.58	7,355.53	11.45
2.6 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์	7,075.42	11.69	7,773.20	12.10
2.7 ภาษีการพนัน	101.09	0.17	114.91	0.18
3. รายได้จากเงินอุดหนุน	14,195.28	23.45	14,195.28	22.09
4. รวมรายได้ทั้งสิ้น	60,521.99	100.00	64,248.29	100.00

ที่มา. จาก ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2551 (หน้า 15-17), โดย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 4

โครงสร้างรายได้ของเมืองพัทยา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
1. รายได้ทั้งหมดเงินจัดหาเอง	256.30	8.87	239.18	7.91
1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ท้องถิ่นเก็บเอง	163.40	5.65	159.24	5.26
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	136.79	4.73	134.04	4.43
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	5.33	0.18	3.99	0.13
1.1.3 ภาษีป้าย	21.25	0.74	20.74	0.69
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	0.03	0.00	0.47	0.02
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	0.00	0.00	58.22	1.92
1.2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	0.00	0.00	42.83	1.42
1.2.2 รายได้จากทรัพย์สิน	69.63	2.41	7.08	0.23
1.2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค	49.12	1.70	1.17	0.04
1.2.4 รายได้เบ็ดเตล็ด	5.04	0.17	7.14	0.24
1.2.5 รายได้อื่น ๆ	0.92	0.03	21.72	0.72
2. รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้	1,031.00	35.66	1,182.08	39.08
2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	714.03	24.70	839.23	27.74
			755.11	24.42

ตาราง 4 (ต่อ)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
2.2 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	8.75	0.30	8.85	0.29
2.3 ภาษีสุราและเบียร์	11.01	0.38	11.68	0.39
2.4 ภาษีสรรพสามิต	26.26	0.91	26.44	0.87
2.5 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์	270.23	9.35	295.88	9.78
2.6 ค่าภาคหลวงแร่	0.36	0.01	0.00	0.00
2.7 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	0.36	0.01	0.00	0.00
2.8 อื่น ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00
3. รายได้จากเงินอุดหนุน	1,603.84	55.47	1,603.84	53.02
รวมรายได้ทั้งสิ้น	2,891.14	100.00	3,025.10	100.00

ที่มา. จาก ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2551 (หน้า 15-17), โดย สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จะเห็นได้ว่า รายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้มีสัดส่วนสูงสุด ประมาณร้อยละ 74-75 รองลงมาคือ รายได้จากเงินอุดหนุน ประมาณร้อยละ 16-17 และรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ประมาณร้อยละ 7-8 รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้นั้นพบว่า รายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 37-38 รองลงมาคือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ประมาณร้อยละ 32-34 ส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง นั้นพบว่า ภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบ น้ำมัน และโรงแรม มีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 6 ดังแสดงในตาราง 5

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ของเทศบาล จะเห็นได้ว่า รายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้มีสัดส่วนสูงสุด ประมาณร้อยละ 53-54 รองลงมาคือ รายได้จากเงินอุดหนุน ประมาณร้อยละ 30-32 และรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ประมาณร้อยละ 13-14 รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้นั้นพบว่า รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 36-38 รองลงมาคือ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ประมาณร้อยละ 8 ส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ได้แก่ รายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดิน มีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 6 ดังแสดงในตาราง 6

เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่า รายได้ส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาจากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้มีสัดส่วนสูงสุด ประมาณร้อยละ 67-71 รองลงมาคือ รายได้จากเงินอุดหนุน ประมาณร้อยละ 23-27 และรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ประมาณร้อยละ 5 รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้นั้นพบว่า รายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มมีสัดส่วนสูงสุด ประมาณร้อยละ 39-43 รองลงมาคือ ภาษีสรรพสามิต ประมาณร้อยละ 11-12 ส่วนรายได้ที่ท้องถิ่นจัดหาเอง ได้แก่ รายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดินมีสัดส่วนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 1 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 5

โครงสร้างรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ต่งเตี๊งบประมาณ 2549-2551

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ				(หน่วย: ล้านบาท)
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ	2551
1. รายได้ท้องถิ่นจัดหาเอง	2,480.28	8.47	2,795.55	7.91	3,079.30
1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ท้องถิ่นเก็บเอง	2,000.31	6.83	2,199.35	6.22	2,419.13
1.1.1 อกรร้งนกงนงแอน	13.42	0.05	13.57	0.04	14.25
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบ น้ำมัน และโรงแรม	1,986.89	6.79	2,185.96	6.18	2,404.88
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	411.46	1.41	512.51	1.45	563.72
1.2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	70.40	0.24	60.18	0.17	66.10
1.2.2 รายได้จากทรัพย์สิน	181.57	0.62	215.14	0.61	236.68
1.2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค	6.36	0.02	8.33	0.02	9.16
1.2.4 รายได้เบ็ดเตล็ด	153.13	0.52	228.86	0.65	251.77
1.2.5 รายได้อื่น ๆ	68.50	0.23	83.51	0.24	96.44
2. รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้	21,751.67	74.30	26,265.16	74.28	28,207.26
2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	9,514.54	32.50	12,106.00	34.24	12,816.75
2.2 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	11,655.19	39.81	13,387.30	37.86	14,528.30
2.3 ค่าภาคหลวงแร่	239.53	0.82	320.98	0.91	355.02
					0.94

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
2.4 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	342.40	1.17	450.88	1.28
2.5 อื่น ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00
3. รวบรวมรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุน	24,231.95	82.77	29,060.71	82.18
4. รายได้จากเงินอุดหนุน*	5,042.71	17.23	6,299.50	17.82
รวมรายได้ทั้งสิ้น	29,274.66	100.00	35,360.21	100.00

หมายเหตุ: *ข้อมูลเงินอุดหนุนประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป

ที่มา. จาก ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2551 (หน้า 15-17), โดย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 6

โครงสร้างรายได้ของเทศบาล ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549-2551

(หน่วย: ล้านบาท)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
1. รายได้ท้องถิ่นจัดหาเอง	9,654.14	14.64	10,442.71	13.64
1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ท้องถิ่นเก็บเอง	5,063.10	7.68	5,550.44	7.25
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	4,249.83	6.44	4,641.18	6.06
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	193.32	0.29	210.89	0.28
1.1.3 ภาษีป้าย	551.65	0.84	616.61	0.81
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	51.15	0.08	60.04	0.08
1.1.5 อากรรังนกนางแอ่น	17.14	0.03	21.71	0.03
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	3,714.43	5.63	3,943.89	5.15
1.2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	1,609.01	2.44	1,543.82	2.02
1.2.2 รายได้จากทรัพย์สิน	993.21	1.51	1,150.99	1.50
1.2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค	230.04	0.35	314.79	0.41
1.2.4 รายได้เบ็ดเตล็ด	882.17	1.34	934.29	1.22
1.2.5 รายได้อื่น ๆ	876.61	1.33	948.38	1.24
2. รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้	36,136.91	54.78	41,562.29	54.28
			2551	ร้อยละ
			11,485.03	14.77
			6,107.26	7.85
			5,105.97	6.57
			234.06	0.30
			678.36	0.87
			66.05	0.08
			22.81	0.03
			4,336.13	5.58
			1,695.70	2.18
			1,266.26	1.63
			346.31	0.45
			1,027.85	1.32
			1,041.65	1.34
			41,711.30	53.64

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,592.34	37.28	29,333.75	38.31
2.2 ภาษีธุรกิจเฉพาะ	270.16	0.41	273.24	0.36
2.3 ภาษีสุราและเบียร์	1,508.76	2.29	1,600.79	2.09
2.4 ภาษีสรรพสามิต	3,743.67	5.68	3,769.99	4.92
2.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	0.00	0.00	0.00	0.00
2.6 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์	5,798.57	8.79	6,370.05	8.32
2.7 ภาษีการพนัน	18.91	0.03	16.09	0.02
2.8 ค่าภาคหลวงแร่	73.53	0.11	80.60	0.11
2.9 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	105.76	0.16	90.78	0.12
2.10 อื่น ๆ	25.19	0.04	26.99	0.04
3. รวมรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุน	45,791.05	69.42	52,005.00	67.91
4. รายได้จากเงินอุดหนุน*	20,170.85	30.58	24,569.63	32.09
รวมรายได้ทั้งสิ้น	65,961.90	100.00	76,574.63	100.00

หมายเหตุ: *ข้อมูลเงินอุดหนุนประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป

ที่มา. จาก ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2551 (หน้า 15-17), โดย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ตาราง 7

โครงสร้างรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549-2551

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ				(หน่วย: ล้านบาท)
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ	2551
1. รายได้ที่ต้องเงินจัดหาเอง	5,992.78	5.51	6,424.60	5.46	7,064.69
1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ต้องเงินเก็บเอง	3,082.34	2.84	3,370.63	2.87	3,707.70
1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	1,990.77	1.83	2,183.06	1.86	2,401.68
1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่	684.07	0.63	754.76	0.64	837.69
1.1.3 ภาษีป้าย	238.46	0.22	257.41	0.22	283.19
1.1.4 อากรฆ่าสัตว์	19.60	0.02	18.18	0.02	20.01
1.1.5 อากรรังนกนางแอ่น	149.43	0.14	157.21	0.13	165.13
1.2 รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	2,366.28	2.18	2,470.50	2.10	2,716.25
1.2.1 ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	773.25	0.71	939.29	0.80	1,031.70
1.2.2 รายได้จากทรัพย์สิน	203.18	0.19	150.56	0.13	165.64
1.2.3 รายได้จากสาธารณูปโภค	408.46	0.38	386.28	0.33	424.96
1.2.4 รายได้เบ็ดเตล็ด	981.40	0.90	994.37	0.85	1,093.95
1.2.5 รายได้อื่น ๆ	544.15	0.50	583.47	0.50	640.74

ตาราง 7 (ต่อ)

ประเภทรายได้	ปีงบประมาณ			
	2549	ร้อยละ	2550	ร้อยละ
2. รายได้จากภาษีอากรที่รัฐบาลจัดสรรให้	77,470.23	71.29	79,085.57	67.23
2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	47,565.61	43.77	47,430.95	40.32
2.2 ภาษีสรรพสามิต	458.77	0.42	464.01	0.39
2.3 ภาษีสุราและเบียร์	5,436.29	5.00	5,767.87	4.90
2.4 ภาษีสรรพสามิต	13,525.62	12.45	13,620.68	11.58
2.5 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์	9,381.07	8.63	10,307.28	8.76
2.6 ค่าภาคหลวงแร่	376.57	0.35	560.42	0.48
2.7 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	611.48	0.56	811.34	0.69
2.8 อื่นๆ	114.81	0.11	123.01	0.10
3. รวมรายได้ก่อนรวมเงินอุดหนุน	83,463.01	76.80	85,510.17	72.69
4. รายได้จากเงินอุดหนุน*	25,213.54	23.20	32,125.92	27.31
รวมรายได้ทั้งสิ้น	108,676.55	100.00	117,636.09	100.00

หมายเหตุ: *ข้อมูลเงินอุดหนุนประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป

ที่มา. จาก ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2544-2551 (หน้า 15-17), โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

จากตาราง 3-7 เมื่อพิจารณาโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ ในภาพรวม จะเห็นได้ว่า รายได้หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มาจากการจัดสรรของรัฐบาลคือ การจัดสรรเงินภาษีอากรและเงินอุดหนุนมากกว่ารายได้ของท้องถิ่นเอง โดยรายได้จากภาษีอากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลในสัดส่วนมากที่สุดคือ ภาษีมูลค่าเพิ่ม รองลงมาคือ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นภาษีที่เก็บได้มากในเขตเมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาล ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีแหล่งรายได้จากค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนมากที่สุด ซึ่งเป็นภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้เฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, หน้า 17)

ส่วนรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเองในสัดส่วนสูงที่สุดคือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ไม่มีแหล่งรายได้จากภาษีประเภทนี้ เนื่องจากภาษีอากรที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเองนั้น มีเพียงอากรรังนกนางแอ่น และภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบ น้ำมัน และโรงแรม โดยภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบ น้ำมัน และโรงแรม เป็นภาษีที่มีสัดส่วนมากที่สุด

หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกอ.) เป็นองค์กรซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรายได้จากเงินภาษีอากรและเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดหลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีอากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีอากรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีอากรต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, หน้า 19-20)

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดสรรตามผลการจัดเก็บของหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ กรมสรรพากรจัดเก็บในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จัดสรรโดยตรงให้ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ตามลำดับ ในเขตจังหวัดจัดสรรให้เทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบลตามเกณฑ์จำนวนประชากรแต่ละแห่ง กรมสรรพสามิตและ กรมศุลกากรจัดเก็บจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเกณฑ์จำนวนประชากร
 2. ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จัดสรรตามสัดส่วนที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดในแต่ละปี
 3. ภาษีธุรกิจเฉพาะ จัดสรรให้กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาตามผลการจัดเก็บ และจัดสรรให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลตามเกณฑ์จำนวนประชากรแต่ละแห่ง
 4. ภาษีสุราและสรรพสามิต จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท ตามเกณฑ์จำนวนประชากรแต่ละแห่ง ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 5. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน จัดสรรให้แก่กรุงเทพมหานครและ องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามผลการจัดเก็บในเขตกรุงเทพมหานครและแต่ละจังหวัด
- เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม จะเห็นได้ว่า รัฐบาลจัดสรรภาษีโดยพิจารณาตามเกณฑ์จำนวนประชากรและแหล่งกำเนิดของภาษี กล่าวคือ ภาษีอากรเกิดจากที่ใด จะจัดสรรคืนให้แก่ท้องถิ่นนั้น แต่ในการจัดสรร ภาษีบางประเภท จะจัดสรรตามแหล่งภาษีที่จัดเก็บในระดับจังหวัด ไม่สามารถจัดสรรตามแหล่งภาษีในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ ซึ่งไม่สะท้อนแหล่งกำเนิดภาษีที่แท้จริง เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสุราและสรรพสามิต เป็นต้น เนื่องจาก ประชากรในแต่ละพื้นที่มีอำนาจและความสามารถในการบริโภคสินค้าที่แตกต่างกัน โดยหลักการแล้วการจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งควร สอดคล้องกับแหล่งกำเนิดของภาษีประเภทนั้น ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์

ที่ผู้เสียภาษีควรได้รับจากบริการสาธารณะ รวมทั้งเป็นการแสดงให้เห็นถึงต้นทุนหรือภาระการให้บริการสาธารณะในท้องถิ่นนั้น ๆ กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดก่อให้เกิดรายได้ภาษีประเภทใดประเภทหนึ่งมาก ก็ควรได้รับการจัดสรรรายได้ภาษีนี้นั้นมากตามไปด้วย

นอกจากนี้ การจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้พิจารณาถึงภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการสาธารณะแก่ประชาชน ทำให้การจัดสรรไม่สะท้อนภารกิจและความต้องการใช้จ่ายที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุน โดยการแบ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 2 เมืองพัทยา กลุ่มที่ 3 องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีหลักเกณฑ์การจัดสรร ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, หน้า 38-39)

1. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จะกำหนดให้สำนักงานประมาณพิจารณารายละเอียดโครงการ/กิจกรรม ภายในกรอบเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทได้รับ

2. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย เงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ มีหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนแต่ละประเภท คือ

2.1 เงินอุดหนุนทั่วไป รัฐบาลจัดสรรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีอิสระในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด มีเกณฑ์การจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ได้แก่ กำหนดจากจำนวนประชากร พื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจำนวนหมู่บ้าน เป็นต้น

2.2 เงินอุดหนุนทั่วไป กำหนดวัตถุประสงค์คือ รัฐบาลจัดสรรเพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนตามหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด เช่น บริการสาธารณสุข ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) แก่เด็กนักเรียน เบี้ยยังชีพคนชรา คนพิการและผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นต้น

2.3 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งเพื่อดำเนินโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีหรือโครงการที่ผูกพันงบประมาณจากปีที่ผ่านมา หรือโครงการตามนโยบายรัฐบาล เป็นต้น เช่น ครัวภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง ด้านการศึกษา บำบัดโอบุคคากร การจัดทำประปาหมู่บ้าน โครงการตามแผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมและโครงการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเร่งด่วน เป็นต้น

การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐบาลได้จัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในปีงบประมาณ 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ในปีงบประมาณ 2549 และต่อมาได้กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้สูงขึ้น โดยมีรายละเอียดรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537-2552

ปีงบประมาณ	ประเภทรายได้					
	รายได้ท้องถิ่น จัดเก็บเอง (ล้านบาท)	รายได้จากภาษีอากร (ล้านบาท)	เงินอุดหนุน (ล้านบาท)	รวมรายได้ อปท. ทั้งสิ้น (ล้านบาท)	รายได้รัฐบาล (ล้านบาท)	รายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาล (ล้านบาท)
2537	9,585.70	29,075.40	11,798.20	50,459.30	649,460.30	7.77
	19.00*	57.62*	23.38*	100.00*		
2538	11,327.70	31,164.70	14,733.20	57,225.60	756,284.40	7.57
	19.79*	54.46*	25.75*	100.00*		
2539	12,501.90	34,216.10	18,236.00	64,954.00	846,566.60	7.67
	19.25*	52.68*	28.08*	100.00*		
2540	16,985.70	47,386.20	29,507.60	93,879.50	843,365.50	11.13
	18.09*	50.48*	31.43*	100.00*		
2541	16,758.90	48,666.90	30,630.00	96,055.80	733,136.90	13.10
	18.02*	49.91*	32.07*	100.00*		
2542	17,637.60	45,040.50	38,127.20	100,805.30	708,826.00	14.22
	17.92*	43.72*	38.36*	100.00*		

ตาราง 8 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ประเภทรายได้					
	รายได้ท้องถิ่น จัดเก็บเอง (ล้านบาท)	รายได้จากภาษีอากร (ล้านบาท)	เงินอุดหนุน (ล้านบาท)	รวมรายได้อปท. ทั้งสิ้น (ล้านบาท)	รายได้รัฐบาล (ล้านบาท)	รายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาล (ล้านบาท)
2543	19,475.30	45,527.50	34,800.00	99,802.80	749,945.00	13.31
	19.51*	45.62*	34.87*	100.00*		
2544	17,701.88	68,320.90	73,729.80	159,752.58	772,574.00	20.68
	11.08*	42.77*	46.15*	100.00*		
2545	21,084.47	77,492.52	77,273.30	175,850.29	804,651.00	21.85
	11.99*	44.07*	43.94*	100.00*		
2546	22,258.28	95,722.15	66,085.72	184,066.15	829,495.56	22.19
	12.09*	52.00*	35.90*	100.00*		
2547	24,786.27	125,723.37	91,438.00	241,947.64	1,063,600.00	22.75
	10.24*	51.96*	37.79*	100.00*		
2548	27,018.00	151,520.34	115,210.70	293,749.04	1,250,000.00	23.50
	9.20*	51.58*	39.22*	100.00*		
2549	29,110.41	161,989.59	126,013.00	317,113.00	1,360,000.00	23.32
	8.90*	51.08*	38.52*	100.00*		

ตาราง 8 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ประเภทรายได้					
	รายได้ท้องถิ่น จัดเก็บเอง (ล้านบาท)	รายได้จากภาษีอากร (ล้านบาท)	เงินอุดหนุน (ล้านบาท)	รวมรายได้อปท.ทั้งสิ้น (ล้านบาท)	รายได้รัฐบาล (ล้านบาท)	รายได้ของ อปท. ต่อรายได้รัฐบาล (ล้านบาท)
2550	32,021.45	186,028.70	139,374.00	357,424.15	1,420,000.00	25.17
	8.96*	52.05*	38.99*	100.00*		
2551	35,223.60	193,676.40	147,840.00	376,740.00	1,495,000.00	25.20
	9.35*	51.41*	39.24*	100.00*		
2552	38,745.96	211,092.79	150,500.00	400,338.75	1,585,500.00	25.25
	9.68*	52.73*	37.59*	100.00*		

หมายเหตุ: *ค่าสัดส่วนรายได้ประเภทต่างๆ ต่อรายได้ท้องถิ่นรวม

ที่มา. จาก ข้อมูลการคลังภาครัฐบาล, โดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2553, ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.fpo.go.th/content.php?action=view§ion=A050000000&id=6630>

จากตาราง 8 จะเห็นได้ว่า ก่อนปีงบประมาณ 2544 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสัดส่วนรายได้เพียงประมาณร้อยละ 7-14 ของรายได้ของรัฐบาล แต่เมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับคือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ดำเนินการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสัดส่วนรายได้เพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 20-25 ของรายได้ของรัฐบาล

ส่วนประเภทรายได้ทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นพบว่า รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองมีสัดส่วนน้อยมากเพียงประมาณร้อยละ 8-19 ของรายได้ท้องถิ่นรวม ซึ่งต้องอาศัยรายได้ส่วนใหญ่จากรัฐบาล โดยการจัดสรรภาษีและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงประมาณร้อยละ 32-57 และร้อยละ 23-46 ตามลำดับ แสดงว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังพึ่งพาตนเองไม่ได้ในเชิงรายได้ และมีแนวโน้มว่าท้องถิ่นจะพึ่งพารัฐบาลเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากท้องถิ่นอาศัยรายได้ส่วนใหญ่จากการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล

นอกจากนี้ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนประเภทต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้มีสัดส่วนรายได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและเพื่อให้มีรายได้ในการดำเนินการตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังแสดงในตาราง 9 ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2545 รัฐบาลได้นำเงินถ่ายโอน ซึ่งเป็นงบประมาณของส่วนราชการที่ดำเนินการกิจที่รัฐบาลเห็นสมควรให้ถ่ายโอนไปยัง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองมานับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อมาได้นำเงินถ่ายโอนมารวมไว้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

ตาราง 9

การจัดสรรเงินอุดหนุนประเภทต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2544-2552

(หน่วย: ล้านบาท : ร้อยละ)

ปีงบประมาณ	กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา	ประเภทเงินอุดหนุน				รายได้จากเงินอุดหนุนรวม
		อปจ. เทศบาล และ อบต.				
		อุดหนุนทั่วไป	อุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์	อุดหนุนเฉพาะกิจ	เงินถ่ายโอน	
2544	8,392.50	13,412.83	7,820.12	11,764.75	32,339.60	73,729.80
	11.38*	18.19*	10.61*	15.96*	43.86*	100.00*
2545	7,596.59	25,571.63	3,006.93	14,036.40	27,061.76	77,273.31
	9.83*	33.09*	3.89*	18.16*	35.02*	100.00*
2546	8,765.33	-	45,266.43	9,807.69	-	63,839.45
	13.73*	-	70.91*	15.36*	-	100.00*
2547	12,368.92	23,855.38	32,375.92	9,835.89	-	78,436.11
	15.77*	30.41*	41.28*	12.54*	-	100.00*
2548	12,683.38	47,252.32	47,524.18	1,096.73	-	108,556.61
	11.68*	43.53*	43.78*	1.01*	-	100.00*
2549	15,799.12	50,427.09	49,398.73	10,388.03	-	126,012.97
	12.54*	40.02*	39.20*	8.24*	-	100.00*

ตาราง 9 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา	ประเภทเงินอุดหนุน				รายได้จากเงินอุดหนุนรวม
		อปจ. เทศบาล และ อบต.				
		อุดหนุนทั่วไป	อุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์	อุดหนุนเฉพาะกิจ	เงินถ่ายโอน	
2550	15,799.12	62,995.05	51,298.09	9,281.74	-	139,374.00
	11.34*	45.20*	36.81*	6.66*	-	100.00*
2551	16,765.06	109,997.93	-	21,077.01	-	147,840.00
	11.34*	74.40*	-	14.26*	-	100.00*
2552	15,915.58	104,099.79	-	30,484.63	-	150,500.00
	10.58*	69.17*	-	20.25*	-	100.00*

หมายเหตุ: *ค่าสัดส่วนเงินอุดหนุนประเภทต่าง ๆ ต่อรายได้จากเงินอุดหนุนรวม

ที่มา. จาก ข้อมูลการคลังภาครัฐบาล, โดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2553, ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.fpo.go.th/content.php?action=view§ion= A0500000000&id=6630>

เมื่อพิจารณาการจัดสรรเงินอุดหนุนประเภทต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะเห็นได้ว่าก่อนปีงบประมาณ 2550 รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนประเภทกำหนดวัตถุประสงค์รวมกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในสัดส่วนที่สูง และในปีงบประมาณ 2546 รัฐบาลได้จัดสรรให้เฉพาะเงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเท่านั้น ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความอิสระในการดำเนินงาน เพราะไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะใช้จ่ายเงินอย่างไร เนื่องจากได้มีการกำหนดโดยส่วนกลางมาแล้ว ต่อมาปีงบประมาณ 2550 เป็นต้นมา การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่เงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมีแนวโน้มลดลง ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจในการใช้จ่ายเงินโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐบาลและส่งผลให้การจัดการใช้ทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทราบถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง